

6.4.2011

B7-0236/2011 }
B7-0237/2011 }
B7-0241/2011 }
B7-0242/2011 }
B7-0243/2011 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

PPE (B7-0236/2011)
S&D (B7-0237/2011)
ALDE (B7-0241/2011)
Verts/ALE (B7-0242/2011)
GUE/NGL (B7-0243/2011)

Jaapani tuumaavarii õppetunnid Euroopa tuumaohutuse jaoks

Corien Wortmann-Kool, Pilar del Castillo Vera, Peter Liese

fraktsiooni PPE nimel

Marita Ulvskog

fraktsiooni S&D nimel

Lena Ek, Fiona Hall, Leonidas Donskis, Jorgo Chatzimarkakis

fraktsiooni ALDE nimel

Rebecca Harms, Daniel Cohn-Bendit

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Marisa Matias, Kartika Tamara Liotard, Bairbre de Brún, Marie-Christine

Vergiat

fraktsiooni GUE/NGL nimel

RC\863722ET.doc

PE459.772v01-00 }
PE459.773v01-00 }
PE459.778v01-00 }
PE459.779v01-00 }
PE459.780v01-00 } RC1

Euroopa Parlamendi resolutsioon Jaapani tuumaavarii õppetundide kohta Euroopa tuumaohutuse jaoks

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 194;
  - võttes arvesse oma 10. mai 2007. aasta resolutsiooni hinnangu kohta Euratomile – 50 aastat Euroopa tuumaenergiapoliitikat¹;
  - võttes arvesse oma 24. märtsi 2011. aasta resolutsiooni olukorra kohta Jaapanis, eelkõige häireolukorra kohta aatomielektrijaamades,² ja 7. oktoobri 1999. aasta resolutsiooni Jaapani (Tokaimura) tuumaavarii kohta³;
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Tšernobõli tuumakatastroofi 10. ja 15. aastapäeva kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et 11. märtsil 2011 Jaapanit tabanud maavärina ja sellele järgnenud tuhandete inimeste hukkumise ja kadumise põhjustanud tsunami järel Fukushima Daiichi tuumajaamas aset leidnud suurel tuumaavariil on lisaks tekitatud materiaalsele kahjule ka kaugeleulatuvad tagajärjed inimtervisele, keskkonnale ja toiduainete saastumusele, mille koguulatus on veel teadmata;
- B. arvestades, et nii praegune tuumaavarii kui ka eelmised samasugused avariid Jaapanis ja mujal maailmas näitavad selgemini kui kunagi varem, et tuumaohutuse käsitusviisi ELis ja mujal maailmas on vaja muuta;
- C. arvestades, et Fukushima Daiichi tuumajaamas toimunud õnnetuse põhjustasid mitmed tegurid, eelkõige elektrivarustuse katkemine, mis põhjustas jahutusvõimsuse puudumise ja tõi kaasa mitme tuumkütuseelemendi ülekuumenemise ja põhireaktori osalise sulamise;
- D. arvestades, et 26. aprillil 2011. aastal möödub 25 aastat Tšernobõli tuumakatastroofist, mille tagajärgi on tunda veel praegugi;
- E. arvestades, et Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamisleping on olnud jõus üle 50 aasta, ilma et seda oleks oluliselt muudetud;
- F. arvestades, et Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur hoiatas 2008. aasta lõpus, et Jaapani tuumaelektrijaamade ohutuseeskirjad ei ole enam ajakohased ning et Richteri skaalal mõõdetav üle 7-palline maavärin võib tekitada tõsiseid probleeme;

¹ ELT C 76E, 27.3.2008, lk 114.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0118.

³ Sel kuupäeval vastuvõetud tekstid.

- G. arvestades, et tuumaavarii tagajärjed on piiriülesed, mistõttu on tuumaohutuse suurendamiseks ja läbipaistvuse ning kooskõlastamise tagamiseks tuumaavarii korral vajalik tihe koostöö, kooskõlastamine ja teabevahetus Euroopa Liidu siseselt ning kolmandate naaberriikidega;
- H. arvestades, et tuumaohutuse direktiiviga on ELi meetmeteks selles vallas ette nähtud kõigest piiratud raamistik; arvestades, et seoses nende sündmustega tuleks kehtestada võimalikult kõrged Euroopa ja rahvusvahelised tuumaohutusstandardid;
- I. arvestades, et uute tuumaprojektide arendamine Valgevenes ja Venemaal (Kaliningradi oblastis) tekitab suuri küsimusi tuumaohutusstandardite ja rahvusvahelistest konventsioonidest (nagu Espoo ja Århusi konventsioon) tulenevate asjakohaste kohustuste täitmise kohta; arvestades, et see ei puuduta mitte ainult neid liikmesriike, kel on Valgevenega või Kaliningradi oblastiga ühine piir, vaid ka Euroopat üldisemalt, mistõttu peab EL, sealhulgas asjaosalised Euroopa Komisjonist, tegema solidaarsuse põhimõttel koostööd;
- J. arvestades, et Euroopa Parlamendi 6. juuli 2010. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegia ja makropiirkondade osa kohta tulevases ühtekuuluvuspoliitikas on sätestatud, et „arvestades kavandatavat tuumaenergia ulatuslikumat kasutuselevõttu Läänemere piirkonnas, peavad ELi riigid järgima kõige rangemaid ohutus- ja keskkonnastandardeid ning Euroopa Komisjon peab jälgima ja kontrollima, kas naaberriikides, eriti neis, mis kavatsevad ehitada tuumajaamu ELi välispiiride lähedale, järgitakse sama lähenemisviisi ja rahvusvahelisi konventsioone”¹;
- K. arvestades, et igas liikmesriigis on selgelt vaja tuumaenergiat käsitlevat avatud ja avalikku dialoogi, et enne mis tahes poliitiliste otsuste tegemist saaks tõsta üldsuse teadlikkust tuumaenergia mõjudest;
- L. arvestades, et tänapäeva Euroopa tuumatööstuses on töö sageli korraldatud allhangetena ning et tuleb anda asjakohast koolitust, eelkõige seoses kokkupuutumise ohtlike tasemetega töötajate jaoks ja seoses tootmisprotsesside kõige kriitilisemate etappide töökindluse lõpliku kontrolliga;
- M. arvestades, et Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamisleping sõlmiti 1957. aastal ning tuumaenergiaga seotud ootused, mida nimetatud lepingus viie aastakümne eest väljendati, tuleb ümber hinnata,
1. väljendab solidaarsust loodusõnnetuse ja sellele järgnenud tuumaavarii ohvritega, tunnustab kõiki neid, kes aitavad tuumakatastroofi vältida omaenese eluga riskides, ning Jaapani inimesi ja ametivõime solidaarsuse, julguse ja otsusekindluse näitamise eest katastroofiga võitlemisel; kutsub liitu ja selle liikmesriike üles jätkama Jaapanile ja katastroofipiirkondadele kogu vajaliku humanitaar-, tehnilise ja rahalise abi ning toe andmist;
  2. kutsub Jaapani ametivõime, Rahvusvahelist Aatomienergiaagentuuri ja tuumaelektrijaama käitajat Tokyo Electric Power Company` t (TEPCO) üles käituma läbipaistvalt ja andma

¹ P7_TA(2010)0254.
RC\863722ET.doc

PE459.772v01-00 }
PE459.773v01-00 }
PE459.778v01-00 }
PE459.779v01-00 }
PE459.780v01-00 } RC1

Fukushimas toimuva, ning eelkõige eraldustsooni sees ja väljaspool seda valitseva radioaktiivsuse taseme kohta reaalselt täpset teavet;

3. väljendab muret teadete pärast, mille kohaselt oli Fukushima tuumaelektrijaama käitaja teavitanud reguleerivaid asutusi vahetult enne nimetatud tuumajaamas toimunud tuumaõnnetust tehtud kontrollkäikude puudujääkidest; palub komisjonil selliste võimalike regulatiivsete ebaõnnestumiste alusel analüüsida reguleerivate asutuste tõhusust, pädevust ja sõltumatust Euroopas ning teha vajadusel parandusettepanekuid;
4. palub komisjonil selgitada komisjoni presidendi Barroso 5. aprillil 2011 Euroopa Parlamendile tehtud teadaannet, mille kohaselt kavatakse komisjon alandada toiduainete ja loomasööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärasid; nõuab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ELi asjakohases määruses sätestatud korras viivitamata vastu tuumaavarii korral rakendatavad toidu radioaktiivse saastatuse lubatud üldised piirmäärad ELis, mis ei tohiks ületada elanikkonna kõige haavatavama osa jaoks kehtestatud piirmäärasid; palub komisjonil lisaks tühistada komisjoni 25. märtsi 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 297/2011¹ sätte, millega lubatakse importida teatavatest Jaapani provintsidest toituaineid ja loomasööta, mis on saastunud määruses (EÜ) nr 3954/87 lubatud piirmäära piires;
5. on seisukohal, et Euroopa Liit peab tuumaohutuse käsitusviisi põhjalikult muutma, arvestades seda, et tuumaenergia jääb ka edaspidi paljudeks aastateks mitme liikmesriigi energiaallikate valikusse ning et kavandatud või ehitamisel on juba uusi reaktoreid; kutsub liikmesriike üles kehtestama senikauaks vähemalt stressitestide läbiviimise ja hindamise ajaks uute tuumareaktorite arendamisele ja kasutuselevõtule moratooriumi;
6. on seisukohal, et stressitestide usaldusväärsuse tagamiseks peavad need olema kohustuslikud ning põhinema ühtsetel ja läbipaistvatel kriteeriumidel, mille peaks välja töötama komisjon koostöös Euroopa tuumaohutuse reguleerivate asutuste rühmaga (ENSREG) ja sõltumatute ekspertidega; on seisukohal, et neid teste tuleb teha ELi järelevalve all ja neid peavad jälgima sõltumatud eksperdid ning lõplikud hinnangud peavad olema avaldamiseks valmis 2011. aasta lõpuks;
7. palub sellega seoses, et komisjon esitaks hiljemalt 15. aprilliks konkreetse ja täpse ajakava koos nende sõltumatute organite ja ekspertide nimedega, kes osalevad stressitestide täpsete kriteeriumite väljatöötamises;
8. on seisukohal, et stressitestid peaksid hõlmama eelkõige järgmist:
  - kõiki olemasolevad ja kavandatavad tuumarajatisi, sealhulgas radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumakütuse hoidlaid;
  - üldise tuumaohutuskultuuri (nt riigihanked, turvatsooni laiendamine, iga-aastased ohutusaruanded ja üldsuse teavitamine) läbivaatamist;
  - inimtegevusega seotud riske (nt terrori- ja küberrünnakud ning lennuõnnetused) ja erakordsete loodusõnnetuste (maavärinad, üleujutused, põud ja muud piirkonnale omased

---

¹ ELT L 80, 26.3.2011, lk 5.
RC\863722ET.doc

PE459.772v01-00 }
PE459.773v01-00 }
PE459.778v01-00 }
PE459.779v01-00 }
PE459.780v01-00 } RC1

- ohud) tagajärgi, sh kliimamuutuse vastu kindlustamist, et võtta arvesse äärmuslike ilmastikunähtuste sagenemist ja ägenemist;
- katastroofi ja sellega kaudselt seotud võimaliku õnnetuse üldisi tagajärgi, nagu elektri- ja veevarustuse katkemine, telekommunikatsioonide kahjustumine, füüsilise ligipääsu puudumine õnnetuskohale, inimtööjõu puudus ja varurajatiste talitluskindluse puudumine;
  - kütusetarneteede turvalisust;
  - mitme sellise harvaesineva sündmuse üheaegset esinemist ning valmisolekut neile sündmustele ja nende koosmõjule reageerida (kombineeritud katastroofi stsenaarium);
  - muid aspekte, mida eksperdid võivad välja tuua;
9. palub komisjonil ja liikmesriikidel pidada esmatahtsaks stressitesti läbiviimist tuumarajatistes, mis on juba oma olemuselt ohtlikumad, näiteks geograafilise asukoha tõttu (seismilises vööndis vms), ning on seisukohal, et need rajatised tuleb kiiresti üle vaadata ja vajaduse korral tuleb nende ehituslikku konstruktsiooni parandada või tuleb need rajatised kindla ajakava kohaselt dekomisjoneerida;
10. rõhutab, et kui mõne tuumajaama stressitesti tulemus on negatiivne, peaks sellele järgnema astmeline reaktsioon, mille kohaselt võib nõuda tuumajaama viivitamatut sulgemist;
11. soovib tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel võtta kõik meetmed tagamaks, et nimetatud stressitesti ning nende põhjal kehtestatavaid tuumaohutus-, julgeoleku- ja jäätmekäitlusstandardeid kohaldatakse mitte üksnes ELis, vaid ka kolmandates naaberriikides rajatavate või kavandatavate tuumaelektrijaamade suhtes; on seisukohal, et stressitesti peaksid hõlmama kogu tootmisahelat, sealhulgas transporti ning jäätmete käitlemist ja ladustamist;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjon ei kasutanud oma 2008. aasta ettepanekus ühenduse tuumaohutuse raamistiku loomise kohta¹ selget võimalust teha ettepanek tuumaohutuse kõrget taset tagavate ühisstandardite kehtestamiseks; tuletab meelde, et parlament hääletas aprillis 2009 tuumaohutuse direktiivi rangemaks muutmise poolt selliselt, et Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri ohutuspõhimõtete järgimine muudeti vabatahtliku nõude asemel seaduslikuks nõudeks; taunib asjaolu, et liikmesriigid ei võtnud parlamendi väljendatud muret arvesse; kinnitab tuumajäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise direktiiviga seotud tegeliku koostöö tähtsust ning palub nõukogul parlamendi põhilisi nõudmisi arvesse võtta;
13. ootab huviga 2011. aasta lõpuks komisjoni poolt esitatavat põhjalikku ülevaadet ELi tuumaohutusalaalastest õigusaktidest ja sellega seotud õigusakti ettepanekuid Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri ohutuspõhimõtete ülevõtmiseks ELi õigusesse üksikasjalikumate ja rangemate nõuetena, et saavutada kõrgeimad ohutusstandardid, ning kohustuslikku mehhanismi, mis hõlmab vastastikuse hindamise ja Euroopa Komisjoni juhtimisel tegutseva tuumaekspertide sõltumatu komisjoni kaudu liikmesriikides ohutusstandardite rakendamise korrapärasest kontrollimisest;
14. on seisukohal, et tuumaohutuse probleem puudutab tervet Euroopa Liitu ning subsidiaarsuse

---

¹ KOM(2008)0790.
RC\863722ET.doc

põhimõte on kohaldatav ainult osaliselt; nõuab seetõttu Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu läbivaatamist, et suurendada ELi pädevust selles vallas, kaasata Euroopa Parlament läbipaistvuse suurendamiseks seadusandliku tavamenetluse kaudu ja võtta arvesse Lissaboni lepingus sätestatud ühtse energiapoliitika eesmärke;

15. palub komisjonil, nõukogul ja liikmesriikidel kõigi asjakohaste vahenditega tagada, et tuumajaamu ei rajataks ELis ja selle naaberriikides piirkondadesse, kus on suur maavärina- ja üleujutuste oht; on seisukohal, et tuumaelektrijaamade rajamisel ELi välispiiridel tuleks järgida rahvusvahelisi tuumaohutus- ja keskkonnastandardeid;
16. kutsub liikmesriike üles säilitama ja arendama töötajaid ja nende oskusi ning tagama töötingimusi, mis on vajalikud kogu elektrijaamade eluea kestel, nende dekomisjoneerimise etapis ja tuumajäätmete käitlemisel;
17. rõhutab, et tuumaohutuse ja -julgeoleku tagamiseks ning suure riskiga piirkondades tuumaelektrijaamade rajamise üleilmse keelustamise taotlemiseks peab EL välja töötama ELi piiridest kaugemale ulatuva ja kõrgeimal poliitilisel tasandil võetavaid sidusaid meetmeid sisaldava strateegia, mille lõpptulemusena kehtestatakse siduv ÜRO konventsioon;
18. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tihedas koostöös Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri, Espoo konventsiooni sekretariaadi ja teiste asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega võtma ühist vastutust rahvusvaheliste tuumaohutusstandardite tugevdamise ning nõuetekohase rakendamise eest; palub komisjonil esitada 2011. aasta juuniks kõikehõlmava tegevuskava ja konkreetsed meetmed selle elluviimiseks; nõuab, et komisjon avaldaks koos Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga Valgevenele ja Venemaale konstruktiivset survet ja nõuaks, et need riigid järgiksid rahvusvahelisi ohutusstandardeid ning teeksid tuumaelektrijaamade kavandamise, rajamise ja käitamise kõigis etappides rahvusvaheliste ekspertidega koostööd; on seisukohal, et sellega seoses peaks EL kasutama täies mahus ära rahvusvaheliste organisatsioonide ja asutuste pakutavaid eksperdiarvamusi;
19. kutsub komisjoni üles korraldama Euroopas tuumaelektrijaamade ehitamise, käitamise ja dekomisjoneerimisega seotud üldisi majanduslikke tingimusi käsitleva uuringu, mis hõlmaks avariide või hädaolukordade korral riigi sekkumisega seotud aspekte, kindlustusaspekte, riigiabi ja Euroopa ühtse energiaturuga seotud konkurentsiaspekte;
20. tuletab sellega seoses meelde, et energiatõhususe ja -säästu tähtsus on suurenenud ning et tuleb luua asjakohane õiguslik raamistik ja tagada vajalik tugi taastuv- ja säästvasse energiasse, energia salvestamisse ning kogu Euroopat katvasse elektrivõrku tehtavatele investeeringutele; on seisukohal, et tarnehäirete ohu vähendamiseks on oluline luua tänapäevane arukas elektrivõrk, mis suudab vastu võtta ka detsentraliseeritud energiatootmisjaamades toodetud energiat;
21. rõhutab eelkõige, et hiljutised rahvusvahelised sündmused on näidanud, et 20%-lise energiatõhususe eesmärgi saavutamine 2020. aastaks on olulisem ja kiireloomulisem kui kunagi varem ja seda ka CO₂ heitkoguste vähendamise seisukohast; juhib tähelepanu sellele, et pikaajalised energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärgid on ka majandustegevuses osalejate jaoks väga olulised, ning nõuab, et 2050. aasta tegevuskava sisaldaks vastavasisulisi

RC\863722ET.doc

PE459.772v01-00 }

PE459.773v01-00 }

PE459.778v01-00 }

PE459.779v01-00 }

PE459.780v01-00 } RC1

kaugeleulatuvaid eesmärke nii 2030. kui ka 2050. aastaks;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Aatomienergiaühendusele ning Euroopa tuumaohutuse reguleerivate asutuste rühmale (ENSREG).